

26.4x18.03	1	19	עמוד	כותרת - ידיעות אחרונות	26/10/2017	60748061-2
המכללה האקדמית תל ח - 5100						

מנהלי תיכונים: ההכנות לפיז"ה פוגעות בלימודים

המבחנו שמתלמדי את המערכת

צילום: אלעד גרשון

תלמידים נבחנים. כל הדרכים מובילות למבחן פיז"ה

מנהלי התיכונים הונחו להכין את תלמידיהם למבחן פיז"ה גם אם מדובר בויתור על תוכנית הלימודים הקבועה • "משרד החינוך לחוץ מהמבחן", אומר יו"ר התאגדות המנהלים, "בתי ספר רבים הפסיקו ללמד לפי התוכנית הרגילה"

תמר טרבלסי חדד

בבתי-הספר מהוראה ולמידה המדגישות שינון מידע להדגשת פיתוח חשיבה הינו תהליך מורכב. "הרבה מאמצים מושקעים על ידי מש"רד החינוך בפיתוח מקצועי של סגלי הוראה, אולם במקביל מופעל על המנהלים והמורים לחץ עצום במתכונת של מבחנים ארציים ובני-לאומיים". לדבריה, "הכנה למבחן" שייכת למו"דל הפעולה החינוכי הישן, שעל פיו יש רשימה של מידע ופעולות טכניות שעל התלמיד לתרוגל ולזכור במיוחד לקראת המבחן. ממשרד החינוך נמסר: "אוריינות קריאה, כפי שנבדקת במבחני פיז"ה, היא חלק מהותי מתורכנית הלימודים בעברית מאז 2003. בבתי-הספר אינם נדרשים להיערכות מיוחדת, הן מבחינה פדגוגית והן מבחינה לימודית. לצד זה, כחלק מתהליך הלמידה השוטף, חשוב לחשוף את התלמידיים למשימות אורייניות ברוח פיז"ה ותוכנית הלימודים, תוך דגש על מיומנויות המאה ה-21 וכישורי חיים".

"מנהלים רבים אכן הורו למוריהם להפסיק ללמד על פי תוכניות הלימוד הרגילות ולעבור ללמד למבחן פיז"ה. אני לא אוהב ללמד תלמידיים למבחן, אולם משרד החינוך לוחץ". בחוזרים ששלח משרד החינוך למנהלים נאמר להם, כי על כל בתי-הספר להיערך לפיז"ה וכי ההיערכות כוללת הטמעת מיומנויות המאה ה-21, תוך כדי ביצוע משימות מתוקשבות ייעודיות אשר נבנו עבור התלמידים. מורי התחומים: שפה, מתמטיקה, מדע וטכנולוגיה, ביולוגיה, כימיה ופיזיקה לתלמידי כיתות ט' וי' נדרשו לשלב משימות אורייניות מתוקשבות. "ביצוע משימות מתוקשבות נמצא כפעולה מקדמת את הטמעת המיומנויות הדרושות להצלחה במבחנים הבינלאומיים, על כן יש לוודא ביצוע בפועל על ידי כל תלמיד", נכתב למנהלים. ד"ר עירית ששון, מרצה בכירה בחוג לחינוך במכללה האקדמית תל-חי אומרת, כי המעבר

לפיכך מגלה הציבור הישראלי עניין רב בממצאי מבחני פיז"ה, והדירוג הבינלאומי ופ"רסומו מלווים בדיון ציבורי נרחב לגבי מצבה של מערכת החינוך בישראל. מנהלי תיכונים מדווחים כי בהתאם להנחיות שהם מקבלים ממשרד החינוך והלחץ המופעל עליהם, הם נאלצים להנחות את המורים להכין את תלמידיהם למבחן גם על חשבון שיעורים קבועים במערכת השעות הרגילה – וכל המאמץ מכוון למוכנות למבחן פיז"ה ולהצלחה בו. מנהלים ציינו כי אמנם גם בעבר נערך משרד החינוך להכין את התלמידים למבחנים הבינלאומיים, אך התחושה היא שלקראת המבחן השנה קיימת עליית מדרגה מבחינת ההיערכות המאסיבית. "משרד החינוך לחוץ ממבחן פיז"ה ולוחץ בהתאם על מנהלי בתי-הספר להכין את תלמידיהם לקראת המבחן", אומר יו"ר התאגדות מנהלי בתי-הספר העלייסודיים, מנשה לוי,

בבתי-הספר העלייסודיים כמרחקה על רקע לחצים שמפעילים עליהם, לטענתם, המפקחים והנהלת משרד החינוך, בשל הרצון לרשום הצלחה במבחן הבינלאומי פיז"ה שמקיים ארגון ה-OECD ועל פי תוצאותיו מדורגים תלמידי ישראל בטבלת ההישגים הבינלאומית. במבחן פיז"ה נוטלים חלק תלמידים ביותר מ-40 מדינות והוא בודק את רמת האוריינות של בני 15-16 הלומדים בשכבות ט' וי' בשלושה תחומים: קריאה, מתמטיקה ומדעים. השנה ייבחנו התלמידים באוריינות קריאה בחודש מארס הקרוב. דירוג תלמידי ישראל משמש כלי מדידה והערכה פנימי של מערכת החינוך הישראלית ביחס לעולם וביחס לשנים קודמות.